

Riktlinjer för kollektivtrafik vid evenemang

Fastställda av kollektivtrafiknämnden 2023-04-05, § 31

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	BAKGRUND	3
2	TRAFIKUTBUD VID EVENEMANG	3
	Exempel 1 – Viltmässan i Kall.....	3
	Exempel 2 – Nattbussar Storsjöran i Östersund	4
	Exempel 3 – Sporadiska evenemang (konserter, matcher och tävlingar)	4
3	SPONSRING AV BILJETTER	4

Riktlinjer för kollektivtrafik vid evenemang
Dnr KTN/26/2023

Handläggare
Henrik Strömberg
Kollektivtrafik

Region Jämtland Härjedalen
Box 654, 831 27 Östersund
www.regionjh.se

1 Bakgrund

Region Jämtland Härjedalen är Regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) i Jämtlands län. Regionen har tillika det regionala utvecklingsansvaret enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630). Det politiska ansvaret för kollektivtrafikfrågorna är sedan 1 januari 2023 flyttat från den regionala utvecklingsnämnden till en nyinrättad kollektivtrafiknämnd.

Region Jämtland Härjedalen får i egenskap av RKM flera förfrågningar per år att sätta in särskild trafik eller sponsra med biljetter vid olika evenemang. Dessa riktlinjer har tagits fram för att dessa förfrågningar ska kunna hanteras på ett likartat och förutsägbart sätt, och som stämmer överens med regionens uppdrag.

2 Trafikutbud vid evenemang

I gällande trafikförsörjningsprogram¹ har Region Jämtland Härjedalen, i likhet med många andra RKM, pekat ut just tillgång till kultur och nöjen som en del i kollektivtrafikens syfte. En grundläggande förutsättning för detta är då att kollektivtrafiken är just kollektivtrafik.

Enligt Transportstyrelsen och EU:s kollektivtrafikförordning definieras kollektivtrafik enligt nedan:

Kollektivtrafik definieras som persontransporter av allmänt ekonomiskt intresse som erbjuds allmänheten fortlöpande och utan diskriminering. Definitionen finns i EU:s kollektivtrafikförordning 1370/2007 artikel 2 a. I kollektivtrafiklagen (2010:1065) finns en hänvisning till denna definition.

Till kollektivtrafik räknas inte

- 1. beställningstrafik och chartertrafik*
- 2. rundresor där passagerarna åker tillbaka till samma utgångspunkt*
- 3. trafik som anordnas vid särskilda evenemang*
- 4. resor där logi eller andra turisttjänster ingår i resan*
- 5. resor där det huvudsakliga syftet är något annat än själva persontransporten.*

Undantagen framgår av regeringens proposition 2011/12:76 Komplettering av kollektivtrafiklagen.

Med denna definition som utgångspunkt kan nedanstående exempel fungera som riktlinjer och vägledning för hur avvägningar ska göras vid olika typer av evenemang.

Exempel 1 – Viltmässan i Kall

Särskild trafik till viltmässan ”Västgård Game Fair” i Kall, skulle inte räknas som kollektivtrafik, då det inte går någon ordinarie trafik till Kall på sommaren (punkt 3 ovan). Det faller alltså inte inom ramen för kollektivtrafik och inte inom RKM:s ansvar att anordna sådan trafik.

¹ Trafikförsörjningsprogram Jämtlands län 2021-2026 (RS/872/2020)

Exempel 2 – Nattbussar Storsjöran i Östersund

Att anpassa ordinarie nattbussar till sluttiden alternativt köra fler nattbussar som anpassas till sluttiden vid Storsjöran enligt ordinarie linjesträckningar bör räknas som kollektivtrafik då det är en liten justering av det ordinarie utbudet, vilket motsvarar vanlig förstärkningstrafik. Det faller alltså inom ramen för kollektivtrafik och kan därför vara RKM:s ansvar att anordna sådan trafik.

Exempel 3 – Sporadiska evenemang (konserter, matcher och tävlingar)

Att förstärka ordinarie utbud, det vill säga att köra fler bussar enligt fastlagd tidtabell, vid tillfällen då många vill åka bör räknas som kollektivtrafik, exempelvis vid kultur- eller sportevenemang. Det faller alltså inom ramen för kollektivtrafik och kan därför vara RKM:s ansvar att anordna sådan trafik.

Att anordna särskild trafik (punkt 3 ovan), alltså köra trafik utanför ordinarie linjesträckningar och tidtabeller, faller inte inom ramen för kollektivtrafik och inte inom RKM:s ansvar att anordna sådan trafik.

3 Sponsring av biljetter

Vid flera typer av evenemang önskar arrangören att besökarna ska kunna resa avgiftsfritt i kollektivtrafiken. Typen av evenemang kan vara vitt skilda; ungdomspolitiska träffar, kulturevenemang, träffar för föreningar med olika hälsoproblem, idrottstävlingar och cuper. Ibland är arrangören beredd att betala resorna, ibland inte. Grundprincipen för att resa i kollektivtrafiken är att alla har ett giltigt färdbevis.

Enligt Region Jämtland Härjedalens sponsringspolicy² är huvudregeln att inte sponsra extern part. Om sponsring vid evenemang, genom kollektivtrafikutbud eller biljetter, ändå ska ske enligt sponsringspolicyn, ska finansiering av sponsringen ske genom den verksamhet som ansvarar för evenemanget.

Utdrag ur sponsringspolicyn:

”Regeln är att Region Jämtland Härjedalen inte sponsrar extern part. I Region Jämtland Härjedalens uppdrag ingår att främja utveckling och tillväxt. Om organisationen vill bidra ekonomiskt med anledning av ett större publikt evenemang med internationell och medial uppmärksamhet kan det ses som en naturlig del av uppdraget. Region Jämtland Härjedalen definierar inte detta som sponsring. Om ett ekonomiskt stöd beviljas ska syftet alltid vara att det ska bidra till att Region Jämtland Härjedalens mål och visioner kan uppnås.”

Att sponsra olika typer av föreningar eller träffar med avgiftsfria resor ligger inte inom RKM:s, och därmed kollektivtrafiknämndens, ansvar och uppdrag. Däremot kan det vara andra verksamheter inom Region Jämtland Härjedalen som har intresse av eller ansvar för en del av dessa evenemang.

² Sponsringspolicy för Region Jämtland Härjedalen (RS/248/2015)

Med detta som utgångspunkt kan följande riktlinjer användas för avgiftsfria resor:

För evenemang där arrangören är beredd att betala för kollektivtrafikresor kan Region Jämtland Härjedalen i sin roll som RKM, där det är praktiskt möjligt, överenskomma med arrangören om prissättning och färdbevishantering.

För evenemang där arrangören inte är beredd att betala för kollektivtrafikresor måste annan finansiering inom eller utom organisationen betala för resorna. Ska Region Jämtland Härjedalen stå för finansieringen ska detta beslutas av den nämnd som bekostar resorna, exempelvis regionala utvecklingsnämnden. En förutsättning är att det är praktiskt möjligt att genomföra, varför dialog alltid ska ske mellan ansvarig nämnd och kollektivtrafiknämnden innan beslut fattas.